



Parlamentul  
Republicii Moldova

10 nr. 125

11 noiembrie 2021

## Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Domnului Igor GROSU,  
Președinte al Parlamentului RM

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>348</u>		
" <u>11</u> "	<u>11</u>	20 <u>21</u>
Ora _____		

### MOTUNE SIMPLĂ

asupra politicilor Ministerului Sănătății în domeniul sănătății.

### Gestionarea ineficientă a crizei sanitare cauzate de pandemia de COVID-19

Subsemnații, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu art.105 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și art.112 și art.113 din Regulamentul Parlamentului înaintăm moțiunea simplă asupra activității Ministerului Sănătății în domeniul încredințat.

#### *Motivare*

Pentru crearea unor condiții în care fiecare persoană din Republica Moldova ar putea să-și realizeze visele și propriul potențial, pentru ca familiile să trăiască împreună - părinții lângă copiii lor; pentru ca instituțiile de stat să acționeze în numele și interesul cetățeanului, la 6 august 2021, majoritatea parlamentară a acordat votul de încredere Guvernului și a votat pentru aprobarea programului de activitate al Guvernului.

Potrivit Programului de guvernare "Moldova vremurilor bune", executivul și-a asumat obligația în fața Parlamentului de "*a acționa cu multă responsabilitate, vigilență și profesionalism pentru a răspunde provocărilor imediate pe plan epidemiologic*" și a gestiona eficient criza sanitară cauzată de pandemia de COVID-19.

Astfel, Guvernul, în special Ministerul Sănătății, urma să gestioneze criza sanitară prin întreprinderea mai multor acțiuni precum: testarea obligatorie și cu regularitate a personalului medical și asigurarea intervențiilor timpurii pentru susținerea personalului infectat; crearea condițiilor de recuperare pentru prevenirea epuizării („arderii”) profesionale; organizarea accesului rapid și 100% gratuit la tratament pentru pacienții cu forme ușoare și ușor moderate de

COVID-19 în condiții de domiciliu, inclusiv prin elaborarea și punerea în aplicare a unui mecanism de livrare a medicamentelor compensate la domiciliu, pentru bolnavii solitari sau lipsiți de îngrijiri din partea familiei; organizarea la necesitate a platformelor/punctelor de diagnosticare (de tomografie, radiografie, analize clinice) pentru pacienții care sunt tratați și se află sub supraveghere la domiciliu, în scopul evaluării corecte în dinamică a cazurilor de COVID-19 și ajustării tratamentului; motivarea personalului medical implicat în supravegherea persoanelor infectate; asigurarea neîntreruptă a sistemului medical cu tot spectrul de medicamente necesare în tratamentul COVID-19 și echipamente necesare, inclusiv prin utilizarea corectă și eficientă a asistenței oferite de Uniunea Europeană și Banca Mondială; asigurarea accesului permanent a populației la vaccinuri sigure și de calitate anti - COVID-19.

În trei luni de la preluarea mandatului de guvernare, criza sanitară a avansat rapid, populația fiind grav afectată. Acțiunile întreprinse de ministerul Sănătății sunt în detrimentul sănătății cetățenilor.

În perioada august – noiembrie 2021, numărul persoanelor infectate cu COVID-19 și a deceselor a crescut dramatic.

La 6 august 2021, media săptămânală de infectări cu COVID-19 era de 153 cazuri noi și 3 decese; la 6 septembrie 2021 – media săptămânală de infectări a constituit 497 și 7 decese; la 6 octombrie 2021, media săptămânală de infectări a fost de 1 227 cazuri noi și 25 decese (11 decese în aceeași perioadă a anului 2020); la 4 noiembrie – media săptămânală de infectări - 1 282 cazuri noi și media de decese 42 (media de decese pentru aceeași perioadă a anul 2020 a fost 17)<sup>1</sup>.

La data de 7 noiembrie 2021, în Republica Moldova, de la începutul pandemiei, au fost înregistrate 8 099 de decese cauzate de COVID-19, dintre care 120 sunt lucrători medicali. În zilele de 5 și 6 noiembrie, curent, Republica Moldova înregistrează un record al cazurilor de decese – 49 persoane decedate pe zi.

În fiecare oră, în Republica Moldova, decedează 2 persoane din cauza complicațiilor provocate de COVID-19.

Vaccinul împotriva COVID-19 reprezintă un instrument de importanță majoră privind controlul și stoparea pandemiei, dar în țara noastră procesul de vaccinare cu ser anti-COVID-19 stagnează, astfel la 10 noiembrie 2021 doar 27 % din populație este imunizată cu schemă completă.

Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare<sup>2</sup>, ministerul Sănătății are misiunea de a **analiza situația și problemele** din domeniul de activitate gestionat, de a elabora politici **eficiente**,

---

<sup>1</sup> <https://www.google.com/search?xsrf=AOaemvLVhzcuc3geG4h6MxIOkIeOz6KsFQ:1636117092112&q=numarul+de+infectari+covid+19&spell=1&sa=X&ved=2ahUKEwjxxNeQo4H0AhX6iv0HHVQfBWMQBSgAegQIARA3&biw=1065&bih=920&dpr=1>

<sup>2</sup> Hotărîrea Guvernului nr. 148 din 25 august 2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății

de a *monitoriza calitatea politicilor promovate*, de a *propune intervenții justificate* ale statului care urmează să ofere soluții eficiente în domeniile de competență<sup>3</sup>.

Constatăm că situația critică în domeniul sănătății este cauzată în mare parte de managementul defectuos al conducerii ministerului, iar printre indicatorii factici a celor expuse se numără: deficitul echipamentelor corespunzătoare pentru lucrătorii medicali, protocoale medicale superficiale neajustate la cerințele moderne din domeniu, birocratizarea și costurile exagerate pentru testarea populației, atitudinea superficială în raport cu practicile unanim recunoscute de prevenție, insuficiența sau lipsa medicamentelor pentru tratarea bolnavilor de Covid.

Acțiunile ministerului în cele 100 de zile contravin misiunii acestei entități.

La managementul defectuos al sistemului public de sănătate se adaugă deciziile și acțiunile netransparente ale conducerii ministerului Sănătății, printre care achiziționarea vaccinurilor la preț „secret”.

Politicile ministerului nu reprezintă o motivare pentru personalul antrenat în lupta cu COVID-19 și asigurarea tratamentului eficient pacienților infectați cu COVID-19.

Politicile ministrei Sănătății, sunt în defavoarea personalului medical. Angajații din cadrul instituțiilor medicale sunt antrenați în lupta cu COVID-19 timp de aproape doi ani, iar odată cu investirea guvernului PAS și ministrei actuale, aceștia au fost lipsiți de orice motivare. În condițiile în care sporul salarial a fost exclus, indemnizația unică de 16 000 lei și cea de deces de 100 000 lei sunt condiționate de vaccinare, e dificil să fie menținut un climat favorabil în instituția medicală, să fie menținut lucrătorul medical în sistemul public de sănătate ori să fie evitată epuizarea profesională.

Oficial ne merge bine, spune ministra Sănătății despre dotarea spitalelor cu echipament și medicamente. În realitate, înregistrăm tot mai multe semnale atât de la responsabilii din instituțiile medico-sanitare publice din municipiul Chișinău, cât și de la spitalele din țară, care atestă lipsa medicamentelor vital necesare pentru tratamentul COVID-19, insuficiența aparatelor de oxigenare și a oxigenului. Instituția medicală specializată în tratarea pacienților cu COVID-19 – ”Centrul COVID-19”, capacitatea căruia ajunge la 350 paturi staționar, nu este dotată cu generator de oxigen medical! Iar ministra Sănătății, în loc să meargă la spitale, să discute cu medicii și cu pacienții despre problemele lor, vine în fața presei și ne spune că totul este bine.

Alimentația pacienților infectați cu COVID-19 trebuie să fie variată și bogată în substanțe hrănitoare, ce le-ar permite o recuperare mai ușoară. În pofida acestui fapt, au fost depistate cazuri când pacienții din secțiile COVID-19 erau alimentați necorespunzător.

---

<sup>3</sup> Pct. 5

Dramatic este și faptul că pacienții, internați cu COVID-19 recurg la acțiuni suicidale, în perioada aflării în custodia statului<sup>4</sup>, fapt ce denotă lipsa suportului emoțional pe durata tratamentului și a unor măsuri de supraveghere și securitate.

Pentru a reduce numărul de infectări cu COVID-19, specialiștii în sănătate publică recomandă vaccinarea. Contrar recomandărilor epidemiologilor, în luna septembrie au fost stopate maratoanele de vaccinare. Dna Ministra a conștientizat această gafă doar câteva zile în urmă, lansând săptămâna vaccinării. Asta demonstrează o lipsă de viziune și de coerență în politicile promovate de ministru.

Organizația Mondială a Sănătății a elaborat cu set de recomandări cu referire la procesul de vaccinare. Aceste recomandări se regăsesc și în Ordinul ministerului Sănătății nr. 93 din 5 februarie 2021 cu privire la implementarea Planului național de imunizare anti-COVID-19, printre care:

- asigurarea condițiilor pentru respectarea măsurilor de prevenire și control a infecțiilor și siguranța injecțiilor în cadrul imunizărilor anti-COVID-19;
- realizarea procesului de imunizare anti-COVID-19, cu respectarea cerințelor prevăzute de Instrucțiunile de producător pentru vaccinul disponibil, cu evaluarea stării pacientului înainte de imunizare și semnarea de către acesta a consimțământului informat;
- monitorizarea evenimentelor adverse post-imunizare (EAP);
- acordarea asistenței medicale de urgență în caz de efecte adverse;
- afișarea la loc vizibil a procedurilor operaționale standardizate privind efectuarea vaccinurilor, intervențiilor antișoc, gestionarea deșeurilor;
- înregistrarea datelor despre vaccinare în Registrul național de vaccinare anti-COVID-19 electronic, sau pe suport de hârtie (provizoriu), cu asigurarea protecției datelor cu caracter personal; etc.

Vaccinurile anti-COVID-19 trebuie păstrate conform instrucțiunilor, la temperaturi de  $-60^{\circ}\text{C}$ ,  $-90^{\circ}\text{C}$ ,  $-20^{\circ}\text{C}$  și  $+2^{\circ}\text{C} + 8^{\circ}\text{C}$ <sup>5</sup>.

Cu toate acestea, cetățenii Republicii Moldova sunt prinși, la propriu, și imunizați în stradă, în pofida standardelor menționate mai sus, astfel, punând în pericol sănătatea populației. Aceste acțiuni nu pot fi încadrate în cadru legal și contravin misiunii Ministerului Sănătății.

---

<sup>4</sup> <https://newsmaker.md/ro/o-femeie-de-68-ani-internata-in-sectia-covid-a-unui-spital-din-capitala-s-a-aruncat-de-la-inaltime/>  
<https://www.jurnal.md/ro/news/f7d334041656eaaa/tragedie-la-soroca-un-barbat-internat-in-sectia-covid-19-a-murit-dupa-ce-s-a-aruncat-in-gol-de-la-geamul-spitalului.html>

<sup>5</sup> <https://msmps.gov.md/wp-content/uploads/2021/02/Ordin-nr.-93-din-05.02.2021-Cu-privire-la-implementarea-Planului-national-de-imunizare-anti-Covid-19-1.pdf>

Odată cu ridicarea prețurilor la carburanți și gaze, în Republica Moldova, în lunile septembrie-octombrie a fost înregistrată și creșterea prețurilor la medicamente cu 20-30%, în mod special este vorba de preparatele folosite la tratarea virozelor. Și în această situația a fost remarcată incompetența ministrei care nu a dus negocieri cu producătorii și importatorii de medicamente, bazându-se pe interesul cetățenilor.

Potrivit Legii cu privire la Guvern nr. 136/2017, executivul își desfășoară activitatea în baza mai multor principii, printre care: legalitate, responsabilitate, protejare a drepturilor și libertăților omului, eficiență, etc. Principii ce urmează a fi respectate, inclusiv de ministra Sănătății.

Neprofesionalismul ministrei sănătății a fost sesizat nu doar de pacienți, dar și de societatea civilă și mass-media. Aceasta, și-a permis să numească locuitorii Republicii Moldova "tupeiști", "încăpăținați" și "profitori", pe motiv că nu optează pentru vaccinarea anti-COVID-19. În opinia doamnei ministă, persoanele infectate cu COVID-19 sunt o povară pentru sistemul medical, iar mijloacele financiare alocate pentru tratarea cazului COVID-19 ar fi bani cheltuiți în van.

Mai mult, ministra s-a remarcat și prin declarația scandalosă referitoare la copiii care merită a fi protejați în mod deosebit, spunând: *"dacă există această problemă de chipare, de control al oamenilor, de ce să nu introduceți aceste chipuri la copii și să le aibă pe toată viața."*

Problema comunicării ministrei Sănătății este o problemă acută, la care au atras atenție și jurnaliștii. Mesajele confuze, provoacă mai multă nedumerire în societate și nu poate contribui nicidecum la depășirea crizei pandemice. Iar cearta cu presa, atunci când este nevoie cel mai mult de suportul mass-media în mediatizarea problemelor legate de pandemie, creează și mai multe impedimente în gestionarea crizei.

În altă ordine de idei, pe lângă faptul că, pandemia a adus prejudicii mai multor sectoare ale economiei naționale, cum ar fi: comerțul exterior, industrie, sănătate, transport, turism, etc., din cauza deciziilor ministrei actuale, a fost grav afectat și domeniul educației, domeniu de o importanță majoră pentru Republica Moldova, care de-a lungul anilor se confruntă cu o criză acută de cadre. Astfel, potrivit ordinului ministrei Sănătății, a fost dispusă obligativitatea pentru personalul didactic, nedidactic și auxiliar nevaccinat de a efectua din surse proprii și de a prezenta o dată la 14 zile, rezultatul unui test la COVID-19. În consecință, 32 de angajați ai sistemului de învățământ, dintre care 18 profesori au demisionat din funcție.

Este inadmisibil ca pe banii contribuabililor să fie întreținut un minister gestionat de o ministra incapabilă să elaboreze, monitorizeze și implementeze politici eficiente care ar asigura populația cu servicii medicale și tratament adecvat, precum și să gestioneze criza care ia amploare, să muncească cu *responsabilitate, vigilență și profesionalism* așa cum prevede programul "Moldova vremurilor bune".

Prin acțiunile descrise mai sus, doamna ministru a acționat împotriva populației Republicii Moldova agravând situația sanitară din țara noastră. Aceste acțiuni nu pot fi tolerate în continuare.

### Dispoziție

În prisma celor enunțate mai sus, ținând cont de necesitatea stringentă de a soluționa deficiențele din domeniul sănătății publice, precum și de a adopta politici prompte în vederea combaterii pandemiei în Republica Moldova, considerăm eminent necesară constatarea:

1. Domeniul sănătății publice pe dimensiunea combaterii epidemiei COVID a fost gestionat defectuos prin adoptarea deciziilor care au generat consecințe dramatice pentru sănătatea populației;
2. Ministrul Sănătății nu corespunde funcției ocupate;
3. Există necesitatea exprimării votului de neîncredere ministrului Sănătății.

Deputați semnatori:

Odnoștenco V.	Podnarenco
Căpățină Sv.	Smirnov
Belacova E.	Amelie T. Cenechi
Caraman. D.	Pilipcovschi A.
Sibova In	J. Dozovan J. Dozovan
Wigai V.	Lebedinschi A.
Mihalec V.	L. Murescu Pleu
N. Rusol	A. Kulevsky S. Kulevsky
Dozovan A.	Capauz F.
Y. Tarasov	Burduja P. Pleu
C. Stancu	D. Romanov
Vasile Bolea	V. Bolea
Furculetă C.	
Ștefan I.	
Ștefan 10. Reidman	
Erigade Novac	